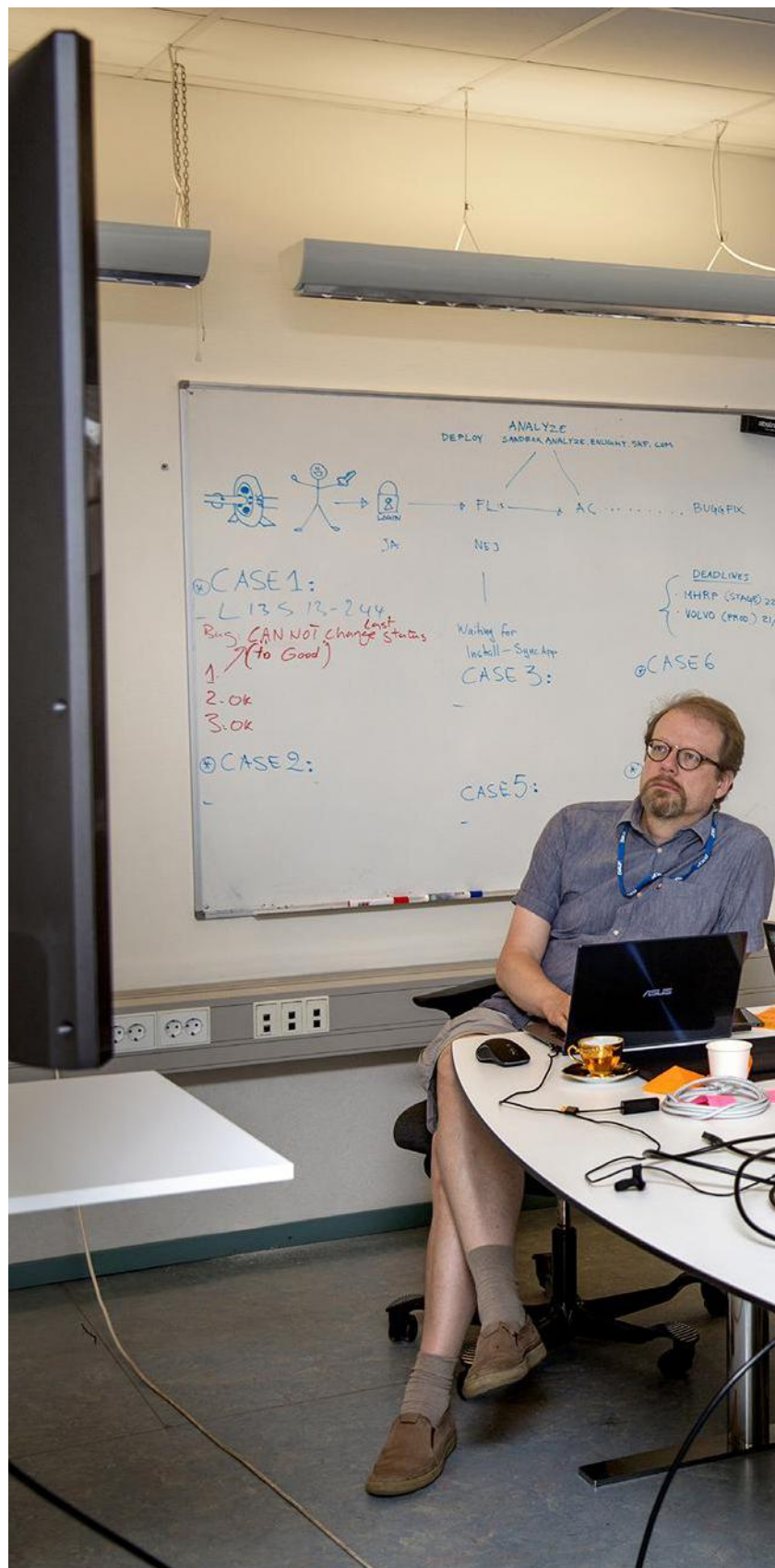
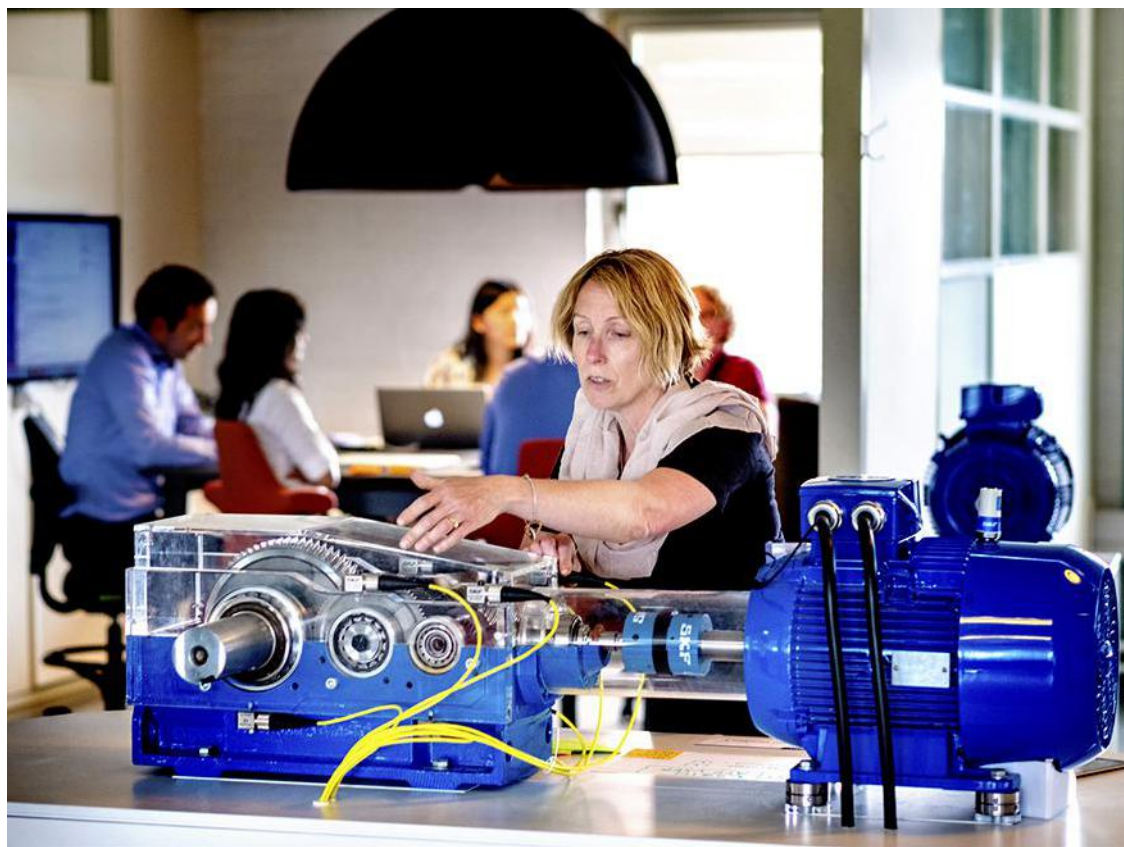

REPORTAGE | Företaget

IT-MAGNET. Verkstadsjätten SKF lockar numera it-folk som brukar föredra Spotify eller Google. "Många unga vi rekryterat älskar att både få programmera och förändra svensk basindustri. Skype är väl coolt, men här tjänar vi pengar på riktigt", säger Victoria Van Camp som ingår i SKF:s koncernledning, med ansvar för produkt- och affärsutveckling.

Göteborg världens nav för översyn av kullager

SKF-koncernen har flyttat sitt digitala utvecklingscentrum från Kalifornien. Nu är det i Göteborg it-folk från hela världen utvecklar ny teknik för att möta lågpriskonkurrensen från Kina.

SKF Software Development Centre heter det nya centret, inrymt i spatiösa, öppna 60-talslokaler vid Sæveån, en kort promenad från

SKF:s huvudkontor. Och det man jobbar med kallas tillståndsövervakning – online monitoring – en del av IoT (Internet of Things),

som ännu inte slagit igenom helt i industrin.

– När vi pratar om hur viktig digitaliseringen är handlar det oftast

om Spotify eller Google. Men basindustrin är ju grundbulen i Sverige: papper, stål och gruvor! Här finns hur mycket som helst att digitalisera, vi har bara börjat sniffa på det, säger Victoria Van Camp, SKF:s högsta tekniska chef, med ansvar för produkt- och affärsutveckling.

Precis som en läkare lyssnar på en patients hjärta, kan en servicetekniker få veta hur en motor, växellåda eller ett transportband mår genom att "lyssna" på kullagren. Det finns

inget som så tydligt signalerar allmäntillståndet i en maskin som de små, små avvikelserna i lagrens rotation.

DET ÄR HÄR utvecklingscentret i Göteborg kommer in i bilden. För självklart ska alla data från maskiner och sensorer kunna samlas in och skickas på nätet, för att kunna nås i princip överallt. Och genom att ta fram den bästa tekniken inom denna tillståndsövervakning, vågar SKF tillämpa en ny affärsmodell, med ett mycket stort åtagande:

– Med lager från SKF ska kundens maskin fungera. Det är vårt löfte och det som kunden betalar för. Om det inte fungerar, får vi mindre betalt. Och om det går riktigt bra får vi lite mer, säger Victoria Van Camp.

Den affärsmodellen har SKF tillämpat i Latinamerika i 15 år som ett svar på hög inflation – som håller nere investeringsviljan – politiska risker och andra osäkra för-

Bild: MAGNUS SUNDBERG

TEKNIKERTÄTT. Fem par ögon är fler än två. MOB-programmering heter det när fler än två programmerare jobbar ihop för att lösa någon knut, här Magnus Luckå, Gustav Sundin, Henrik Albrechtsson, Rachid Zianne och Benjamin Karlsson framför en gigantisk skärm på SKF Software Development Centre.

hållanden. Nu ska affärsmodellen bli vanlig i resten av SKF-världen också.

– Vi har några sådana kontrakt i Sverige, till exempel i Zinkgruvan i Askersunds kommun, där vi lovar att transportbanden ska föra upp ett visst antal ton gråberg och malm. Gör de inte det, får vi mindre betalt, säger Victoria Van Camp.

I ett sådant kontrakt är det SKF som sätter in rätt produkter, övervakning och service.

– Allt ligger på oss och vi får bra betalt om det går bra för kunden. Sådana kontrakt kan inte kinesiska uppstickare göra. I så fall måste de vara beredda att skicka servicefolk från Shanghai ut i skogen i Sverige. Och det blir dyrt! Kina konkurrerar med pris och kvalitet, men vi har fötterna på marken, vi har kunskapen och framför allt en mycket stark serviceorganisation, säger Victoria Van Camp.

Grunden för den nya affärs-

”När vi nu använder ny teknik för att möjliggöra nya affärsmodeller, måste de som utvecklar tekniken sitta nära dem som arbetar med affärsmodeller och försäljning – och framför allt nära våra kunder.”

modellen är alltså ny teknik som håller mycket noggrann koll på maskinerna, oavsett om de finns i ett fartyg, en gruva eller ett pappersbruk. Den ger svar på frågor som: När är det dags för underhåll? Riskerar en motor att skära snart? Ska jag larma nu eller räcker det att beställa nya lager?

CENTRET I GÖTEBORG öppnade sommaren 2016 och har redan utvecklat flera produkter som lanserats kommersiellt, till exempel Enlight Quick Collect, ett stetoskop för servicetekniker. Den lilla mätstickan har bluetoothkontakt med teknikerns smartphone eller padda som skickar iväg alla data till Molnet.

En annan produkt som utvecklats i Göteborg och Luleå heter IMx-8 och samlar in data från maskiner och sensorer, filtrerar informationen och skickar iväg enbart det som är viktigt för stunden och sparar resten.

– Filtreringar är jätteviktigt i industrin, där uppkopplingen ofta är väldigt dålig, säger Victoria Van Camp.

Att SKF nu väljer Göteborg framför it-meckat Kalifornien kan tyckas märkligt. Victoria Van Camp förklarar varför:

– Visst, där finns duktigt folk, men det är nio timmars tidskillnad till Europa och nästan inga SKF-kunder. Amerikanska västkusten är bra på många sätt, men har inte så många pappersbruk eller stålverk.

– Så det mentala avståndet var betydligt större än tidskillnaden. När vi nu använder ny teknik för att möjliggöra nya affärsmodeller, måste de som utvecklar tekniken sitta nära dem som arbetar med affärsmodeller och försäljning – och framför allt nära våra kunder. Därför ville vi ha det här centrat i Göteborg, säger Victoria Van Camp.

MATS FAHLGREN
gpekonomi@gp.se

TUSENTALS HÅLLER I GÅNG ROTATIONEN

SKF-KONCERNEN 2017

- Vd: Alrik Danielson.
- Styrelseordförande: Hans Stråberg.
- Omsättning: 77,9 miljarder kronor.
- Vinst före skatt: 7,7 miljarder kronor.
- Verksamt i: 130 länder.
- Orter med återförsäljare: 17 000.
- Tillverkningsenheter: 103.
- Antal anställda: 45 700.
- Varav i Sverige: 3 300.

TAR PULSEN PÅ MOTORN. Stetoskopet mäter hur motorn mår. I teknikerns mobil syns rött, gult eller grönt ljus. ”Vi måste förstå exakt vilken information en tekniker på ett pappersbruk eller ett fartyg behöver för att ta rätt beslut”, säger Victoria Van Camp.

SKF:S VISION

- A world of reliable rotation.
(En värld av pålitlig rotation.)

20,6

Så många miljarder kronor var SKF:s försäljning under första kvartalet 2018. Det var en historisk rekordnotering för koncernen.

KURIOSA

- Tribologi är läran om smörjning, nötning och friktion. Victoria Van Camp var doktorand i tribologi på Luleå tekniska universitet och blev doktor med en avhandling om smörjning av rullningslager i kallt klimat.
- Tillsammans med SKF och LKAB forskade hon om hur hållbarheten hos hjullagren i LKAB:s malmvagnar kunde optimeras.

SKF SOFTWARE DEVELOPMENT CENTRE

- Chef i Göteborg: Oscar Lindberg.
- Ansvarig i koncernledningen: Victoria Van Camp.

FINNS PÅ FYRA ORTER

- Göteborg: 60 personer.
- Luleå: 35.
- Livingston, Skottland: 33.
- St Cyr, Frankrike: 25.